

ARCHIEVEN WATERSNOOD EN DIJKDOORBRAKEN

Versie 27-6-2011

Onderstaand overzicht behoort tot het [project Waddenarchieven](#), dat wordt gefaciliteerd door de Waddenacademie (www.waddenacademie.knaw.nl).

Het overzicht is als volgt opgebouwd:

- Landelijke archieven
- Archieven in Noord-Holland
- Archieven in Friesland

Heeft u vragen over het project of aanvullende informatie over archiefmateriaal betreffende het waddengebied, dan nodigen wij u uit om contact op te nemen met de Waddenacademie: tel. 058-2339032, e-mail: syds.wiersma@waddenacademie.knaw.nl

LANDELIJK		
NATIONAAL ARCHIEF		
Toegangsnr.	Archieven	Inhoud
2.01.12	Departement van Binnenlandse Zaken, 1796-1813	9 REKWESTMEESTER, INTENDANT VAN BINNENLANDSE ZAKEN, 1811-1813

		<ul style="list-style-type: none"> - 1006: Beheer van vuurtorens en bakens: 1811 juni 3 - juli 19 (hierbij minuut uitgaande brieven: 1811 nrs. 1902, 2089). Reddingsboten, 1811 mrt. - 1813 okt. (hierbij minuut uitgaande brieven: 1811 nrs. 856, 1107, 2900; 1812 nrs. 2699, 2700). Proviandering van eilanden: 1811 mrt. 22 - 1812 dec. 1 (hierbij minuut uitgaande brieven: 1811 nrs. 1076, 1077, 1190B, 1223, 1246, 1380, 4257). Declaratie van mr. Van Hoff, als president van de commissie tot het verlenen van hulp aan de noodlijdenden door <u>de watersnood van 1809</u>, 1811 mei 14 - 1812 okt. 21 (hierbij minuut uitgaande brieven: 1811 nrs. 1509, 1746, 1800, 1928; 1812 nrs. 389, 390, 1693, 3236)
NOORD-HOLLAND		
NOORD-HOLLANDS ARCHIEF		
Toegangsnr.	Archieven	Inhoud
16	Provinciaal Bestuur, 1814-1850	2.1. Gouverneur 2.1.2. Kabinetsarchief 2.1.2.1. Ingekomen en minuten van uitgaande stukken 2.1.2.1.1. Periode 1815-1839 2.1.2.1.1.1. Ingekomen en minuten van uitgaande stukken, geordend per onderwerp, nrs. 2793-2857 <ul style="list-style-type: none"> - 2793: Stukken betreffende bedelaars, overplaatsing van weeskinderen en getroffenenen van de <u>watersnood</u>, 1817-1827, 1839, 1 pak - 2853: Stukken betreffende waterstaatswerken, m.n. de aanleg van het Noord-Hollands Kanaal, de afdamming van het IJ en de <u>watersnood</u> van 1825, 1820-1828, 1 pak
18	Provinciaal Bestuur, 1851-1943	3. Archief van de Commissaris der Koningin 3.1. Hoofdarchief 3.1.13. Waterstaat, nrs. 7045-7069 3.1.13.5. Overstromingen 3.1.13.5.1. Watersnood van 1916

		<ul style="list-style-type: none"> - 7052: Stukken betreffende de watersnood, voornamelijk inzake de herstelling van de zeedijken, de uitvoer uit Duitsland van motoren voor de droogmaling van de overstroomde gebieden en de toegang tot deze gebieden, 1916, 1 pak
24	Provinciale Waterstaat, 1882-1910	<p>3. Bijlage: Lijst van van 51 rubrieken ("nummers van orde") in de agenda's (inventarisnr. 109-130), o.a.</p> <ul style="list-style-type: none"> - 12: Rampen, stormen, overstromingen
156	Rijkswaterstaat Directie Noord-Holland te Haarlem, 1811-1930	<p>3.3. Periode 1882 – 1930</p> <p>3.3.3. Taken</p> <p>3.3.3.5. Zee- en havenwerken</p> <p>3.3.3.5.1. Algemeen, nrs. 692-706</p> <ul style="list-style-type: none"> - 696-701, 1882 – 1930, 6 pakken <ul style="list-style-type: none"> • Rapporten over stormen en stormvloed en stukken betreffende het herstel van schade, ontstaan door stormen, stormvloed, waaronder de watersnood van 1916, en ijsgang
228	Rijkswaterstaat, Directie Noord-Holland, 1931-1951	<p>2.3. Taken</p> <p>2.3. 05. Zee- en havenwerken</p> <p>2.3. 05.1. Algemeen</p> <ul style="list-style-type: none"> - 430-441: "Dossiers", stukken betreffende, o.a. - 430: De rijksbijdrage in de uit de watersnood van 1916 voortgevloede kosten, 1931-1950, 1 omslag
354	Rijkswaterstaat, directie Noord-Holland te Haarlem, 1952-1980	<p>2.1. Archief geordend op code</p> <p>2.1.3. Waterstaatswerken</p> <p>2.1.3.33: Rampen, schadegevallen, nrs. 469-474, o.a.</p> <ul style="list-style-type: none"> - 469: Stukken betreffende de watersnoodramp van 1953 en het herstel van de schade aan objecten, met foto's, 1953-1954, 1 pak - 470-471: Stukken betreffende de verslagen van stormvloed en het herstel van de schade, 1954-1980, 2 pakken - 473: Stukken betreffende de oefeningen van de stormwaarschuwingsdienstinstanties, 1975-1980, 1 pak
355	Rijkswaterstaat Directie Noord-Holland, ingenieurs, arrondissementen, opzichters/dienstkringen, diensten, werken, 1811-1984	<p>1. Inleiding</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2. Waterstaatswerken. Aanleg. Verbetering. Beheer en onderhoud - 262.34. Rampen. Schadegevallen door vorst, storm, overstroming e.d.

FRYSLÂN		
TRESOAR		
Toegangsnr.	Archiven	Inhoud
2	Collectie microfiches van stukken betreffende het bestuur van Friesland, (1498) 1524-1581 (1598), waarvan de originelen in het Algemeen Rijksarchief te Brussel berusten	<p>Briefwisseling van de landvoogden Alva, Requesens en Don Juan met kolonel, later luitenant-stadhouder en vanaf 16 december 1573 stadhouder Di Robles, betreffende de politieke en militaire situatie in Stad en Lande en in Friesland, met name over bewegingen, bevoorrading en betaling van de regeringstroepen in de strijd tegen de opstandsgezinden, 1572-1577 en zonder datum. Fiche: Inv.nr. 1737-2, ff.26-388 – inv.nrs. 931-1019</p> <ul style="list-style-type: none"> - 971: Door storm zijn dijken in Friesland doorgebroken en de vier Friese oorlogsschepen waarschijnlijk vergaan met verlies van ongeveer 300 soldaten, 1573. Fiche: Inv.nr. 1737-2, f.124
3	Staten van Friesland, voor 1580	<p>4. Archief van de Staten van Friesland Landdagen 1504 -1579 4.51. Landdag van 11 mei 1571 te Leeuwarden 4.51.2. Bijlagen</p> <ul style="list-style-type: none"> - 292: Rekest van de Platte Landen en Steden van Friesland aan de Hertog van Alva, houdende het verzoek om wegens doorbraak der zeedijken en de overstroming der landen alsmede andere calamiteiten, waardoor grote ellende en armoede is ontstaan, ontslagen te worden van het opbrengen van 128.000 Carolus guldens, of ten minste daarvan uitstel te krijgen, totdat de Provincie weer in een betere toestand zal zijn gekomen 1570. Met appointment van de Hertog van 6 februari 1570 (1571). 2 minuten en 3 afschriften, 1 omslag. NB: Aan te vragen als: Staten vóór 1580, Toegang 3, inv. nr. 127. Chron. Reg., nr. 548 <p>5.2. Stukken van verschillende aard 5.2.19. Watervloeden</p> <ul style="list-style-type: none"> - 975: Opgaven van enige grietenijen en Steden omtrent schade en het aantal verdronken mensen en vee bij de Allerheiligenvloed van 1570. Afschriften, 1 katern. NB: Aan te vragen als: Coll. Gabbema, Toegang 343, inv. nr. 130. Gedrukt:

		Chbk. III, 837
7	Stadhouderlijk Archief: het archief in Tresoar	<p>1.1.3. Derde afdeling: Stukken van bestuurlijke en militaire aard</p> <p>1.1.3.1. Stadhoudersschappen en militaire functies in de Republiek</p> <p>1.1.3.1.1. Correspondentie over bestuurlijke en militaire zaken</p> <p>1.1.3.1.1.2. Stad en Lande</p> <ul style="list-style-type: none"> - 103: Correspondentie van Willem Lodewijk, zeer overwegend betreffende bestuurlijke en militaire aangelegenheden van Stad en Lande, 1603, 1 omslag: o.a. - Gedeputeerde Staten vragen advies aan Willem Lodewijk over het plan tot het leggen van dijken bij Beerta, Blijham en Bellingwolde in verband met de gevolgen voor het fort in Bellingwolderzijl, samenwerking met Friesland in deze kwestie en in die van de onderhoudswerkzaamheden aan de forten in Delfzijl, Bourtange en Bellingwolderzijl, bezwaren van de inwoners van Bellingwolde en Blijham tegen de dijk, 1603. <u>Herstel van de schans te Reide, die door het water van de Dollard wordt bedreigd</u>, 1603, mei-dec. <p>1.1.3.1.3. Bestuurlijke zaken</p> <p>1.1.3.1.3.1. Friesland</p> <p>1.1.3.1.3.1.1. Het gewest als geheel</p> <p>1.1.3.1.3.1.1.5. Waterstaat, openbare werken, verkeer en vervoer</p> <ul style="list-style-type: none"> - 402: Notitie over de schade die de stormen van 19-21 februari aan de dijken en de paalweringen hebben aangericht, (tweede helft 17de eeuw), 1 stuk. NB: Gottschalk, <i>Stormvloeden</i>, bracht geen uitkomst in het dateringsvraagstuk
8	Gewestelijke besturen in Friesland in de Franse tijd (BRF), 1795-1813 (1815)	<p>2. Gewestelijke bestuursinstellingen van Friesland, 1807 1813 (1815)</p> <p>2.2. Divisie van politie en economie</p> <p>2.2.2. Stukken betreffende bijzondere onderwerpen</p> <p>2.2.2.08. Waterstaat en Openbare werken</p> <ul style="list-style-type: none"> - 3080: Ingekomen stukken van gemeentebesturen met opgave van het aantal karren en kruitwagens dat binnen twee maanden geleverd kan worden in geval van overstromingen, naar aanleiding van de circulaire van de landdrost van 1809 maart 6 no. 1, met verzamelstaat, 1809, 1 omslag
11	Provinciaal Bestuur van Friesland, 1813-1922	3. Inventaris

		<p>3.1. Provinciale Staten</p> <p>3.1.2. Inventaris</p> <p>3.1.2.3. Bij het archief bewaarde niet-archivalia</p> <ul style="list-style-type: none"> - 629: Overzichten van tussen 1170 en 1776 in Friesland plaats gehad hebbende overstromingen en van het aantal dagen met een verhoogde stand van het boezemwater in de periode , opgemaakt 1948, 1 omslag <p>3.2. Gedeputeerde Staten, 1814-1918 - inleiding</p> <p>4. Inventaris</p> <p>4.2. Stukken betreffende bijzondere onderwerpen</p> <p>4.2.7. Waterstaat en verkeer</p> <p>4.2.7.6. Waterstaatswerken aan of in de zee</p> <p>4.2.7.6.2. Buiten de zeeerende waterschappen</p> <p>4.2.7.6.2.1. In meerdere kustgebieden</p> <ul style="list-style-type: none"> - 3454: Stukken betreffende de financiering van het herstel van de bij de watersnood van 3-5 februari 1825 ontstane schade aan de zeeeringen, 1826-1832, 1 omslag <p>5. Commissie-archieven</p> <p>5.1. Archief van de commissaris-speciaal des konings in Vriesland tot het werk, voortspruitende uit den jongsten watersnood, later commissie (uit Gedeputeerde Staten) tot de onderstand van de noodlijdenden door de watervloed van 1825, nrs. 3867-3907</p> <p>6. Inventaris</p> <p>6.2. Stukken betreffende bijzondere onderwerpen</p> <p>6.2.8. Waterstaat en verkeer</p> <p>6.2.8.2. Waterstaatswerken in het algemeen</p> <p>6.2.8.2.1. Kaarten</p> <ul style="list-style-type: none"> - 4724: Kaarten met daarop aangegeven de delen van Friesland, die door overstromingen getroffen zijn, 1909. NB: Zie kaartenverzameling nrs. 4733-4739 <p>6.2.8.6. Waterstaatswerken aan of in de zee</p> <p>6.2.8.6.1. In de zeeerende waterschappen</p> <ul style="list-style-type: none"> - 5450: Stukken betreffende het inspecteren, herstellen en versterken van
--	--	---

		<p>zeeweringen in verband met door stormvloed door daaraan toegebrachte schade, 1879-1882, 1 omslag</p> <p>6.2.8.6.2. Buiten de zeewerende waterschappen</p> <p>6.2.8.6.2.1. Zeedijken, zeesluizen, zeehavens</p> <ul style="list-style-type: none"> - 5541: Stukken betreffende genomen en nog te nemen maatregelen in verband met de door de zware stormen van 1906 en 1916 veroorzaakte schaden en overstromingen, 1906, 1916, 1 omslag - 5551: Stukken betreffende een klacht van particulieren over nalatigheid van het gemeentebestuur van Hindeloopen tijdens de stormvloed in de nacht van 13 op 14 januari 1916, 1916, 1 omslag <p>12. Inventaris</p> <p>12.1. Commissarissen-generaal, sinds 1814 gouverneur, sinds 1850 commissaris des konings (der koningin): hoofdarchief</p> <p>12.1.2. Inventaris</p> <p>12.1.2.2. Stukken betreffende bijzondere onderwerpen</p> <p>12.1.2.2.12. Sociale zorg</p> <ul style="list-style-type: none"> - 9494: Stukken betreffende het organiseren van de hulpverlening aan slachtoffers van stormen en watersneden, 1906, 1913, 1 omslag <p>12.2. Gouverneur, sinds 1850 commissaris des konings (der koningin): kabinetsarchief</p> <p>12.2.2. Inventaris</p> <p>12.2.2.3. Overzicht van de belangrijkste onderwerpen in de confidentiële correspondentie 1816-1864 (inv. nrs. 9765-9783)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sociale zorg en gezondheidszorg: 36 Hulpverlening aan door overstromingen getroffen gebieden
12-01	Provinciale en Gedeputeerde Staten van Friesland, 1919-1961	<p>3. Provinciale staten van Friesland, 1920-1941, 1946-1961</p> <p>3.2. Stukken betreffende afzonderlijke onderwerpen</p> <p>3.2.3. Bij het archief bewaarde niet-archivalia</p> <ul style="list-style-type: none"> - --: Aantekeningen betreffende het door de verhoging van zeeweringen voorkomen van overstromingen in Friesland, ca. 1931. NB: Zie de archieven van het Provinciaal Bestuur van Friesland, 1813-1918 (1922), inventarisnummer 623 - --: Overzichten van tussen 1170 en 1776 in Friesland plaats gehad hebbende overstromingen en van het aantal dagen met een verhoogde stand van het boezemwater in de periode 1873-1893, opgemaakt 1948. NB: Zie de archieven

		<p>van het Provinciaal Bestuur van Friesland, 1813-1918 (1922), inventarisnummer 629</p> <p>4. Gedeputeerde Staten van Friesland, 1919-1961</p> <p>4.2. Stukken betreffende afzonderlijke onderwerpen</p> <p>4.2.4. Taakuitvoering</p> <p>4.2.4.08. Waterstaat (-1.79)</p> <p>4.2.4.08.5. Waterkeringen: diverse stukken</p> <p>4.2.4.08.5.3. Stand van het buitenwater</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2595: Stukken betreffende de stormvloed van 1 februari 1953, opgemaakt 1953, 1 omslag - 2596: Circulaire aan de beheerders van zeeerende werken betreffende de te nemen maatregelen bij storm, 1953, december 11, 1 stuk - 2597: Rapport, ingekomen van de Hoofdingenieur-Directeur van de Provinciale Waterstaatsdienst over de stormvloed van 16 januari 1954, met lengteprofiel van de zeeeringen, 1954, 1 omslag - 2598: Rapport, ingekomen van de Hoofdingenieur-Directeur van de Provinciale Waterstaatsdienst, over een fictieve inundatie van gebieden in Friesland bij zware stormvloed, 1954, juli 8; met kaart, 1 stuk <p>4.2.4.12. Maatschappelijke zorg (-1.84)</p> <p>4.2.4.12.3. Maatschappelijke zorg t.b.v. verschillende groepen</p> <p>4.2.4.12.3.08. Getroffenen door rampen, ongevallen en andere buitengewone omstandigheden</p> <ul style="list-style-type: none"> - 3440: Stukken betreffende het verlenen van steun aan slachtoffers van storm- en watersnoodrampen, 1925-1960, 1 pak
12-19-2	Provinciaal bestuur, 1962-1986	<p>1.2. Inventaris</p> <p>1.2.2. Stukken betreffende afzonderlijke onderwerpen</p> <p>1.2.2.2. Taakuitvoering</p> <p>1.2.2.2.6. Openbare veiligheid</p> <p>1.2.2.2.6.1. Water- en stormgevaar en verdrinking</p> <ul style="list-style-type: none"> - 4275: Stukken betreffende richtlijnen en politiemaatregelen in geval van stormvloed, 1954-1967, 1 pak - 4276: Stukken betreffende de evaluatie van de hulpverlening na de windhoos op Ameland, 1972-1976, 1 pak. NB: Met retroacta

		<ul style="list-style-type: none"> - 4277: Stukken betreffende de nieuwe richtlijnen voor te nemen maatregelen bij (dreigende) stormvloed en dijkdoorbraak, 1972-1977, 1 omslag. NB: De Richtlijnen stormvloed in de provincie Friesland kwamen in de plaats van de uit 1955 stammende Richtlijnen voor de in betreffende gemeenten te nemen maatregelen bij (dreigende) stormvloed en dijkdoorbraak - 4278: Stukken betreffende het organiseren van een oefening voor de evacuatie bij een stormvloed, 1977, 1 pak. NB: Met kaarten en tekeningen - 4280: Stukken betreffende de bemoeienissen met de te nemen maatregelen bij stormvloed, 1981-1985, 1 omslag. NB: Zie ook het archief van de Commissaris van de Koningin in Friesland vanaf 1986 <p>1.2.2.2.7. Waterstaat</p> <ul style="list-style-type: none"> - 4341: Stukken betreffende de toestand van de zeewering en maatregelen tijdens de stormvloed in Friesland, 1959-1978, 1 omslag - 4343: Stukken betreffende het evalueren van de maatregelen genomen tijdens de stormvloed van 15 en 16 februari 1962, 1962, 1 omslag
GRONINGEN		
GRONINGER ARCHIEVEN		
Toegangsnr.	Archieven	Inhoud